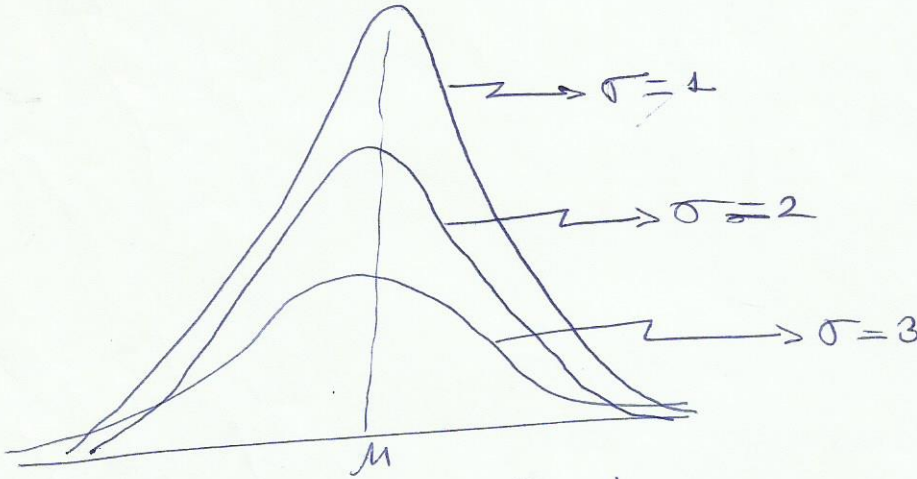

2. Normal Dağılım :

İstatistikte en çok kullanılan dağılımdır. Bütün dağılımlar limit hali olarak Normal dağılıma yaklaşırlar. Gauss dağılımı olarak da bilinir. İki parametrelidir (μ ve σ) bir dağılım olup olasılık yoğunluğu fonksiyonu aşağıdaki gibidir:

$$f(x) = \begin{cases} \frac{1}{\sqrt{2\pi} \cdot \sigma} \cdot e^{-\frac{1}{2} \left(\frac{x-\mu}{\sigma}\right)^2}, & -\infty < x < \infty \\ & -\infty < \mu < \infty \\ & \sigma \geq 0 \end{cases}, \quad \text{d.h.}$$

Burada μ , dağılımın ortalamasını, σ ise standart sapmasını gösterir. X , t.d. normal dağılıma sahipse $X \sim N(\mu, \sigma^2)$ şeklinde gösterilir. Aşağıdaki grafikte normal dağılım eğrisi verilmiştir.

Grafikte, ötek parametresinin (σ) dağılımı nasıl etkilediği görülmektedir. Dağılımın ortalaması aynı olmasına rağmen σ 'nin ölçüsünün büyüklüğüne göre dağılımın eğrisi sivrilmekte veya yaygınlaşmaktadır. Normal dağılımda, ortalama, medyan ve mod aynı noktaya karşılık gelir.

Bütün eğrilerin ortalamaya göre simetrik olduğu görülmektedir. x eksenini ile yapılan toplam alan μ 'e eşittir.

Dağılımın ortalaması ve varyansı;

$$\begin{aligned}
 E(x) &= \int_{-\infty}^{+\infty} x \cdot f(x) \cdot dx \\
 &= \int_{-\infty}^{+\infty} x \cdot \frac{1}{\sqrt{2\pi} \cdot \sigma} \cdot e^{-\frac{1}{2} \cdot \left(\frac{x-\mu}{\sigma}\right)^2} \cdot dx \\
 &= \frac{1}{\sqrt{2\pi} \cdot \sigma} \int_{-\infty}^{+\infty} (\sigma \cdot u + \mu) \cdot e^{-\frac{1}{2} u^2} \cdot \sigma \cdot du \\
 &= \frac{\sigma}{\sqrt{2\pi}} \int_{-\infty}^{+\infty} u \cdot e^{-\frac{1}{2} u^2} \cdot du + \frac{\mu}{\sqrt{2\pi}} \underbrace{\int_{-\infty}^{+\infty} e^{-\frac{1}{2} u^2} \cdot du}_{=\sqrt{2\pi}}
 \end{aligned}$$

$\left. \begin{aligned} \frac{x-\mu}{\sigma} = u \text{ olsun} \\ dx = \sigma \cdot du \\ \cancel{x = \sigma \cdot u} \\ x = \sigma \cdot u + \mu \text{ olsun.} \end{aligned} \right\}$

burada; $\int_{-\infty}^{+\infty} u \cdot e^{-\frac{1}{2} u^2} \cdot du$

$$= x \cdot \sqrt{2\pi} \Big|_{-\infty}^{+\infty} - \int_{-\infty}^{+\infty} \sqrt{2\pi} \cdot dx$$

$$= x \cdot \sqrt{2\pi} \Big|_{-\infty}^{+\infty} - x \cdot \sqrt{2\pi} \Big|_{-\infty}^{+\infty} = 0$$

kısmi int.
 $u = x \Rightarrow dx = du$
 $e^{-\frac{1}{2} u^2} \cdot du = dv$
 $v = \sqrt{2\pi}$

(simetrik)

$$= \frac{\sigma}{\sqrt{2\pi}} \cdot \underbrace{\int_{-\infty}^{+\infty} u \cdot e^{-\frac{1}{2} u^2} \cdot du}_{=0} + \mu$$

~~simetrik~~ simetrik

$$= \mu \text{ // bulunur.}$$

Benzen şekilde $E(x^2) = \mu^2 + \sigma^2$ olarak olduğunu gösterin.

$$\begin{aligned}
 \Rightarrow v(x) &= E(x^2) - [E(x)]^2 \\
 &= \mu^2 + \sigma^2 - \mu^2 = \sigma^2 \\
 &\text{elde edilir.}
 \end{aligned}$$

$$X \sim N(\mu, \sigma^2) \quad \mu \cdot t + \frac{1}{2} \sigma^2 t^2$$

$$M_x(t) = e$$

$$M'_x(t) = (\mu + \sigma^2 t) \cdot e^{\mu t + \frac{\sigma^2 t^2}{2}}$$

$$M'_x(t=0) = (\mu + 0) \cdot e^0 = \mu = E(x)$$

$$M''_x(t) = \sigma^2 e^{\mu t + \frac{\sigma^2 t^2}{2}} + (\mu + \sigma^2 t)^2 e^{\mu t + \frac{\sigma^2 t^2}{2}}$$

$$M''_x(t=0) = \sigma^2 \cdot e^0 + (\mu^2 + 0) \cdot e^0$$
$$= \sigma^2 + \mu^2 = E(x^2)$$

$$\Rightarrow V(x) = E(x^2) - [E(x)]^2 = \sigma^2 + \mu^2 - \mu^2$$
$$= \sigma^2$$

Böylece X t.d.

$$X \sim N(E(x) = \mu; V(x) = \sigma^2)$$

$$X \sim N(\mu, \sigma^2)$$

✓ Dağılımına je hip olur.

μ ve σ^2 dağılımın iki parametresidir.